

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Факультет фізичної культури та спорту
Кафедра теорії та методики фізичної культури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____

О.А.Кузнецова

27 серпня 2019 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Ступінь магістра

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність « 014 Середня освіта»

014.11 Середня освіта (Фізична культура)

2019 – 2020 навчальний рік

Розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В.О.Сухомлинського

Розробник програми: **Борецька Наталія Олександрівна**, доцент кафедри фізичної культури та спорту, кандидат наук з державного управління.

Програму схвалено на засіданні кафедри теорії та методики фізичної культури
Протокол від «27» серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри теорії та методики
фізичної культури _____ (Литвиненко О. М.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією факультету фізичної культури та спорту

Протокол від «27» серпня 2019 року № 1
Голова навчально-методичної комісії _____ (Литвиненко О. М.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол від «27» серпня 2019 року № 14
Голова навчально-методичної комісії університету _____ (Кузнецова О. А.)

ВСТУП

Педагогічна практика студентів факультету фізичної культури та спорту проводиться на науково-теоретичній основі, що закладається при вивченні теоретичних, психолого-педагогічних, медико-біологічних, спеціальних фахових дисциплін із розумінням особливостей розвитку та сучасного стану фізичної культури і спорту в Україні і передбачає постійне накопичення цих знань у процесі практичної діяльності.

Педагогічна практика студентів факультету фізичної культури та спорту проводиться у школах міста Миколаєва, які є базовими, в яких працюють досвідчені вчителі фізичної культури. Перелік шкіл узгоджено з управлінням освіти Миколаївської міської ради.

Стажування у закладах вищої освіти студенти проходять на кафедрі теорії та методики фізичної культури Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського. керівництво практикою проводять досвідчені викладачі кафедри.

Предметом вивчення практик є: діяльність студентів, яка є аналогом професійної роботи вчителя, викладача фізичного виховання адекватна змісту і структурі педагогічної діяльності, організовується в реальних умовах навчального закладу.

Міждисциплінарні зв'язки:

1. Практики пов'язані з педагогікою, яка вивчає процеси виховання, навчання і розвитку особистості.

2. Практики пов'язані із психологію-складною системою наук, пов'язаною з різними видами людської діяльності.

3. Практики пов'язані з анатомією та фізіологією людини. Знання з цих дисциплін дозволяють студентам розуміти фізіологічні основи фізичної діяльності людини, проблеми співвідношення фізіологічних і фізичних процесів, будову нервової системи людини, діяльність органів і систем організму під дією фізичного навантаження.

4. Практики пов'язані зі спортивно-педагогічними дисциплінами (легка атлетика та методика викладання, спортивні ігри та методика викладання, гімнастика та методика викладання, ритміка та хореографія тощо).

Програма практик складається з таких розділів:

I. Виробнича практика у ЗОШ (для студентів 5 курсу спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура).

II. Стажування у закладах вищої освіти (ЗВО) (для студентів 6 курсу спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура).

1. Мета та завдання педагогічної практики

1.1 Головна мета педагогічної практики – вивчення досвіду роботи вчителів фізичної культури і класних керівників та набуття власних навичок і вмінь у підготовці і проведенні навчально - виховної та позакласної роботи в школі та формування у магістрів професійних умінь і навичок, необхідних для проведення різних типів занять зі студентами вищих навчальних закладів.

1.2. Для досягнення цієї мети необхідне виконання таких основних завдань:

- поглибити та закріпити теоретичні знання, навички і уміння, які були отримані студентами під час навчання, та навчити магістрів – практикантів застосовувати їх на практиці;

- ознайомити студентів з матеріально – технічною базою школи;

- ознайомити студентів – практикантів з календарними, тематичними планами, планами організаційної і виховної роботи класних керівників, скласти власні плани проходження педагогічної практики;

- удосконалювати уміння студентів спостерігати й аналізувати навчально - виховну роботу з учнями, враховуючи їхні вікові та індивідуальні особливості;
- підготувати плани – конспекти різних типів уроків, позакласних та виховних заходів, вміти провести їх та проаналізувати;
- набути уміння у веденні документації (планування та звітності);
- набути уміння у проведенні науково – дослідної і експериментальної роботи, зокрема зібрати матеріал з досвіду роботи вчителів для написання курсових робіт, експериментально перевірити власні методичні рекомендації, які містяться в цих роботах;
- набути уміння у проведенні різних типів занять зі студентами вищих навчальних закладів.

В основу проведення практик студентів мають бути покладені системний, комплексний, діяльнісний та особистісно-орієнтований підходи до навчально-виховної роботи.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, здатність вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; аналізувати розвиток науки в системі цивілізаційного розвитку; мати уявлення про типи наукової раціональності; виявляти перспективи науково-технічного розвитку у світлі діалогу культур; оцінювати події наукового світогляду; застосовувати системний підхід до сприйняття розвитку науки.

ЗК3.Здатність оперувати основними поняттями й термінами інформаційно-комунікативних технологій; використовувати медіатизацію, комп'ютеризацію, інтелектуалізацію в навчальній діяльності; визначати функції інформатизації вищої школи; усвідомлювати види та методику створення Інтернет-проектів; студіювати вимоги до створення електронного підручника.

ЗК4.Діяти в нестандартних ситуаціях, нести соціальну й етичну відповідальність за ухвалені рішення.

ЗК6.Здатність формувати ресурсно-інформаційні бази для здійснення практичної діяльності в різних сферах

ЗК7.Здатність самостійно здобувати й використовувати, у тому числі за допомогою інформаційних технологій, нові знання й уміння, безпосередньо не пов'язані зі сферою професійної діяльності

ЗК8.Вільно користується українською й іноземною мовами як засобом ділового спілкування

Фахові компетенції (ФК):

ФК1.Здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування; здійснювати професійну комунікацію в усній і письмовій формах українською та іноземною мовами для вирішення завдань професійної діяльності.

ФК2.Здатність використовувати знання сучасних проблем науки й освіти під час вирішенні професійних завдань;

ФК3.Здатність здійснювати професійну й особистісну самоосвіту, проектувати подальші освітні маршрути й професійну кар'єру.

ФК4.Застосовувати сучасні методики й технології організації освітньої діяльності, діагностики й оцінювання якості освітнього процесу з різних освітніх програм.

ФК5.Готовність до розробки й реалізації методичних моделей, методики, технологій і прийомів навчання, до аналізу результатів процесу їхнього використання в організаціях, що здійснюють освітню діяльність.

ФК 8. Здатність розробляти цільові тренувальні програми й плани підготовки спортсменів різної кваліфікації.

ФК9.Здатність розробляти плани, програми й методики проведення досліджень в області фізичної культури й спорту, самостійно здійснювати наукове дослідження.

ФК 10. Здатність аналізувати й проектувати на сучасному рівні освітній процес, науково-дослідну, організаційно-управлінську, спортивну, фізкультурно-оздоровчу діяльність, у тому числі в умовах інклюзивної освіти.

ФК12.Здатність розробляти проекти й методичну документацію в сфері фізичної культури й спорту з обліком соціальних, морфофункціональних, психологічних особливостей контингенту різної статі й віку, природничих і економічних особливостей регіону.

ФК14.Здійснювати планування, організацію, контроль і корегування освітнього процесу; науково-дослідної, організаційно-управлінської, спортивної, фізкультурно-оздоровчої діяльності.

ФК 18. Використовувати здоров'язберігаючі технології на користь збереження, зміцнення і формування здоров'я.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН2.Розв'язує складні задачі та проблеми, що потребують оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 5.Зрозуміло і недвозначно доносить власні висновки, знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПРН6.Використовує іноземні мови управління комплексними діями або проектами, бере відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах у професійній діяльності

ПРН7.Здатен приймати рішення в складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН8.Демонструє уміння у розробці навчально-методичних матеріалів (робочих програм, навчально-тематичних планів) на основі освітнього стандарту та зразкових програм з урахуванням виду освітньої установи, особливостей класу / групи та окремих учнів.

ПРН10.Здатний до професійної самоосвіти, особистісного зростання, проектування подальших освітніх траєкторій

ПРН11.Вміє аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сфері освіти.

ПРН13.Здатний аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сфері вищої освіти.

ПРН14.Здатний раціонально і повно використовувати основні поняття і закони, нормативно-правові акти та нормативно-методичні матеріали.

ПРН 16. Володіти методиками навчання руховим діям та розвитку фізичних якостей студентів; працювати з документами планування (навчальний план, навчальна програма, робоча програма та ін.).

ПРН17.Використовувати в професійній діяльності актуальні прийоми навчання і виховання, різноманітні форми комунікації і активізації учнів в процесі занять фізичним вихованням.

ПРН18.Виконувати інформаційний пошук першоджерел і наукової та навчальної літератури з розглядуваної проблеми в бібліотеках з відкритим доступом та комп'ютерних мережах.

ПРН19.Добирати засоби та методи фізичного виховання з урахуванням новітніх тенденцій педагогіки, теорії та методики фізичного виховання, теорії спортивного тренування.

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен знати:

- 1.Завдання та зміст практики.
- 2.Основні напрямки роботи загальноосвітніх навчальних закладів.
- 3.Функціональні обов'язки посадових осіб загальноосвітніх навчальних закладів.
4. Сутність процесів навчання й виховання, їхні психолого – педагогічні основи.
- 5.Шляхи вдосконалення майстерності викладача й способи самовдосконалення.
- 6.Дидактику навчальної дисципліни;

7. Нові технології навчання;
8. Методи формування навичок самостійної роботи й розвиток творчих здібностей і логічного мислення школярів.
9. Основні напрямки роботи вищих навчальних закладів.
10. Функціональні обов'язки посадових осіб вищого навчального закладу.
11. Сутність процесів навчання й виховання, їхні психолого – педагогічні основи.
12. Шляхи вдосконалення майстерності викладача й способи самовдосконалення.
13. Дидактику навчальної дисципліни.
14. Питання часткових методик за курсом.
15. Нові технології навчання.
16. Методи формування навичок самостійної роботи й розвиток творчих здібностей і логічного мислення студентів.
17. Наукові основи курсу, історію й методологію відповідної науки.

Вміти :

1. Проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність.
2. Планувати навчальні заняття відповідно до навчального плану закладу й на основі його стратегії.
3. Забезпечувати міждисциплінарні зв'язки курсу з іншими дисциплінами.
4. Розробляти й проводити різні за формою навчання заняття найбільш ефективні при вивченні відповідних тем і розділів програми, адаптуючи їх до різних рівнів підготовки школярів.
5. Ясно, логічно викласти зміст матеріалу, опираючись на знання й досвід учнів.
6. Відбирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання.
7. Аналізувати навчальну й учбову – методичну літературу й використовувати її для побудови власного викладу програмного матеріалу.
8. Організовувати навчальну діяльність школярів, управляти нею й оцінювати її результати.
9. Застосовувати основні методи об'єктивної діагностики знань учнів з предмету, вносити корективи в процес навчання з урахуванням даних діагностики.
10. Володіти методикою проведення занять із застосуванням мультимедійних засобів навчання.
11. Створювати й підтримувати навчальне середовище, що сприяє досягненню цілей навчання.
12. Розвивати інтереси школярів і мотивацію навчання, формувати й підтримувати зворотний зв'язок.
13. Розробляти й проводити різні за формою навчання заняття найбільш ефективні при вивченні відповідних тем і розділів програми, адаптуючи їх до різних рівнів підготовки студентів.
14. Ясно, логічно викласти зміст матеріалу, опираючись на знання й досвід студентів.
15. Організовувати навчальну діяльність студентів, управляти нею й оцінювати її результати.
16. Володіти методикою проведення занять із застосуванням мультимедійних засобів навчання.
17. Створювати й підтримувати навчальне середовище, що сприяє досягненню цілей навчання.
18. Розвивати інтереси студентів і мотивацію навчання, формувати й підтримувати зворотний зв'язок.

Здобути навички:

- 1.Професійної поведінки.
- 2.Основні завдання навчально - виховного процесу з фізичного виховання у школі.
- 3.Методику проведення навчально - виховної та позакласної роботи в школі.
- 3.Організації та проведення спортивно – виховних заходів.
- 4.Правильного та своєчасного оформлення документів планування та звітності.
5. Ефективного спілкування у незнайомому колективі.
- 6.Проведення лекційних, практичних, семінарських занять.
7. Ефективного спілкування у незнайомому колективі.

На проходження практик відводиться 540 годин (18,0 кредитів за ECTS).

I. Виробнича практика в ЗОШ (для студентів 5 курсу спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура)).

1. Мета та завдання

1.1 Метою виробничої практики у ЗОШ є удосконалення педагогічних умінь і навичок майбутніх вчителів фізичної культури, професійно значущих якостей і психологічних властивостей особистості, набуття позитивного ставлення до вчительської професії.

1.2. Основними **освітніми завданнями** практики є:

- поглиблення і закріплення теоретичних знань, одержаних студентами під час навчання на бакалавраті, вміння застосувати їх на практиці в навчально – виховній роботі з учнями;
- навчити студентів спостерігати й аналізувати навчально - виховну роботу, яку проводять з дітьми та підлітками;
- підготувати студентів до проведення уроків різних видів і видів із застосуванням різних методів, що активізують пізнавальну і рухову діяльність учнів;
- навчити студентів основним умінням і навикам проведення позакласних заходів з фізичного виховання;
- навчити студентів виконувати функції завуча, класного керівника, працювати з колективами школярів, проводити індивідуальну виховну роботу з учнями, профорієнтаційну роботу;
- навчити методами і проведенням найпростіших досліджень з теорії та методики фізичного виховання, педагогіки, психології, (відповідно до курсової чи дипломної роботи);
- вивчення передового досвіду навчально – виховної та позакласної роботи в школі;
- прищеплення студентам навиків уважного ставлення до охорони здоров'я школярів;
- формування у студентів прагнення до вивчення спеціальних педагогічних дисциплін з метою підготовки їх до творчого розв'язання завдань виховання і освіти.

Виховні завдання:

- 1.Сприяння соціальному формуванню особистості.
- 2.Виховання працелюбності, наполегливості, витримки, сили волі.
- 3.Набуття позитивного ставлення до вчительської професії.

2.Місце проведення практики

Виробнича практика проходить у м. Миколаєві на базі шкіл, з якими укладений договір про проходження практики. До початку практики складається рапорт, де визначається закріплення студентів за школою та призначається керівник практики у даній школі.

3.Термін проведення практики

Виробнича практика в ЗОШ проходить у II семестрі протягом 8 тижнів. Студенти знаходяться на практиці не менше 6 годин на добу.

4. Керівництво практикою

Керівництво практикою здійснюють досвідчені викладачі-методисти кафедри теорії та методики фізичної культури. На місцях студенти також закріплюються за досвідченими працівниками з фізичного виховання. Загальне керівництво практикою здійснює декан факультету. Методичне керівництво здійснює факультетський керівник практики та куцзовий методист.

4.1. Функціональні обов'язки керівника від факультету

Керівник практики від факультету здійснює методичне керівництво роботою методистів кафедр, методистів на об'єктах практики та магістрів-практикантів. Проводить установчі та підсумкові конференції, методичні наради з іншими методистами з теоретико-методичних питань практики. Здійснює методичне керівництво та контроль за проведенням практики методистами, викладачами кафедри, магістрами-практикантами (аналізує ведення документів планування та обліку, проведення студентами занять, спортивно-масових заходів та ін.). Проводить захист практики. Протягом першого тижня після закінчення практики складає та розглядає на засіданні кафедри звіт про практику. Звіт здається керівнику практики від університету.

4.2. Функціональні обов'язки методиста кафедри

Організовує та контролює роботу студентів з усіх розділів програми практики. Надає студентам допомогу в складанні документів планування, обліку та звітності. Перевіряє та затверджує плани роботи студентів.

Організовує педагогічний контроль, обговорення та оцінку занять, проведених кожним студентом. Проводить методичні заняття з бригадою практикантів.

Забезпечує підготовку студентів до захисту. Разом з методистами на об'єкті практики складає характеристику на студентів.

4.3. Функціональні обов'язки методиста на об'єкті практики

Знайомить студентів з документами планування, звітності та іншими навчально-методичними матеріалами.

Контролює явку студентів-практикантів для проведення занять згідно розкладу. Надає методичну допомогу студентам під час проведення всіх видів робіт по індивідуальному плану студента.

Бере участь у захисті практики студентами.

5. Обов'язки студента в період проходження виробничої практики в ЗОШ

Під час проходження виробничої практики в ЗОШ студент зобов'язаний:

- своєчасно виконувати всі види робіт, передбачених програмою практики ;
- відповідно до даної програми скласти індивідуальний план роботи на період практики і затвердити його у методиста кафедри, що відповідає за роботу даного студента;
- вести педагогічний щоденник, який відображає результати роботи за вказаними напрямками практики;
- проявляти ініціативу і творчість під час проведення навчально-виховної, позакласної роботи;
- працювати не менше 6 годин у школі, проводити позакласну і виховну роботу в інші дні за розкладом і планом роботи класу;
- своїм виглядом і поведінкою сприяти формуванню у учнів культури здоров'я;
- суворо виконувати прийняті в школі правила внутрішнього розпорядку, охорони праці і протипожежної безпеки;
- за підсумками виробничої практики своєчасно скласти і подати на перевірку звітну документацію.

6. Підготовка до практики

Миколаївський національний університет імені В.О.Сухомлинського (далі МНУ) в особі ректора (проректора, директора, завідувача кафедри теорії та методики фізичної культури) укладає з керівництвом кожного місця практики типовий Договір про проведення практики студентів ЗВО. Термін, бази практики, склад студентів - практикантів та керівників практики затверджується наказом ректора МНУ.

У перший день практики у приміщенні МНУ (факультет фізичної культури та спорту корпус № 11) проходить установча конференція, де визначається мета і завдання практики, її зміст, графік роботи, затверджується форма звітності, вирішуються організаційні питання.

До виробничої практики в ЗОШ допускаються студенти, які успішно склали екзамени та заліки, прослухали інструктаж з техніки безпеки та пройшли медичний огляд.

7. Зміст практики

1. Весь робочий день студенти знаходяться на місці практики. У перший день практики з 8.30:

- проводиться установча конференція студентів - практикантів у приміщенні МДУ (факультет фізичної культури та спорту корпус № 11);
- керівник практики від факультету згідно з наказом оголошує студентам бази практик та керівників від кафедри;
- під керівництвом керівника практики від кафедри студенти знайомляться з місцем практики, дирекцією школи, вчителями з фізичної культури;
- студенти - практиканти вивчають графік роботи місця практики;
- вивчають спортивну базу місця практики;
- складають план роботи практики.

2. Надалі студенти працюють згідно затвердженого плану роботи, що включає такі розділи:

А. Організаційна робота.

Б. Навчальна робота.

В. Позакласна робота з фізичного виховання.

Г. Виховна робота.

Д. Підвищення науково-методичного рівня.

3. Кожного тижня студенти - практиканти надають керівнику практики плани-конспекти уроків з фізичної культури для затвердження та іншу звітну документацію для перевірки.

4. За тиждень до закінчення практики студенти надають звітну документацію методисту.

5. В останній день практики студенти-практиканти звітують про проходження практики на малій педагогічній раді школи, де отримують характеристику затверджену дирекцією школи.

6. Через тиждень після закінчення практики проводиться заключна конференція, де підводяться підсумки практики. Кожен студент має можливість висловити свою думку щодо проходження практики та її поліпшення.

8. Вимоги до звітності

Студенти зобов'язані надати керівникові практики в останній день практики такі документи:

1. Індивідуальний план роботи.

2. Щоденник студента - практиканта.

3. План навчально-виховної роботи з фізичної культури.

4. План роботи і залікову документацію проведення секційної роботи з виду спорту.

- 5.Конспекти проведених уроків з фізичної культури.
- 6.Аналіз двох уроків з фізичної культури.
- 7.Психолого-педагогічну характеристику колективу класу.
- 9.Три пугівки прочитаних лекцій, завірених підписом директора та печаткою школи.
- 10.Звіт про педагогічну практику.
- 11.Характеристику на студента – практиканта з підписами вчителя фізичної культури, класного керівника та директора школи, завірених печаткою.
- 12.Журнал студента – практиканта.
- 13.Презентацію про проходження практики.

9.Форми та методи контролю

Поточний контроль

Керівники практики контролюють хід практики, відвідуючи лекції та практичні заняття, що проводять студенти.

Підсумковий контроль

В останній день практики підводяться підсумки проходження практики на педагогічній раді школи, де вчитель-методист, класний керівник, який працював із студентами, дає характеристику роботі студентів під час проходження практики. В цей день студенти також надають свою звітну документацію керівнику практики, який назначає день захисту практики.

На підсумковій конференції підводяться підсумки практики, студенти та керівники практики оцінюють проходження практики та висловлюють побажання щодо її поліпшення.

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання включені до програми виробничої практики для того, щоб студенти здобули під час проходження практики вміння та навички самостійного вирішення виробничих, наукових та організаційних завдань.

Студенти отримують індивідуальні завдання під час настановної конференції. Індивідуальні завдання носять характер наукових проблем теорії та методики фізичного виховання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНК А ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
А	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
В	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
С	65-79		
Д	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
Е	50-54	2 (незадовільно)	Не зараховано
FX	35-49		

II. Стажування в ЗВО (для студентів 6 курсу спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура)).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою стажування у ЗВО студентів 6 курсу є формування у магістрів професійних умінь і навичок, необхідних для проведення різних типів занять зі студентами вищих навчальних закладів.

2.2. Основними *освітніми завданнями* стажування у ЗВО є:

1. Адаптація студентів до роботи викладача вищого навчального закладу.
2. Ознайомити студентів з посадовими обов'язками викладача вищого навчального закладу.
3. Забезпечити зростання рівня професійної компетентності студентів.
4. Розвинути у студентів зацікавленість до роботи викладача вищого навчального закладу.
5. Поглибити знання студентів з актуальних питань фізичного виховання.

Виховні завдання:

1. Сприяння соціальному формуванню особистості.
2. Виховання працелюбності, наполегливості, витримки, сили волі.
3. Набуття позитивного ставлення до обраної професії.

3. Місце проведення практики

Стажування у ЗВО проходить у м. Миколаєві на базі Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського на кафедрі теорії та методики фізичної культури.

До початку практики складається рапорт, де визначається закріплення студентів за кафедрою та призначається керівник практики.

4. Термін проведення практики

Стажування у ЗВО проходить у III семестрі (вересень - жовтень) протягом 4 тижнів. Студенти знаходяться на практиці не менше 6 годин на добу.

5. Керівництво практикою

Керівництво практикою здійснюють досвідчені викладачі-методисти кафедри теорії та методики фізичної культури.

Загальне керівництво практикою здійснює декан факультету. Методичне керівництво здійснює керівник практики від факультету.

5.1 Функціональні обов'язки керівника практики від факультету

Керівник практики від факультету здійснює методичне керівництво роботою методистів кафедр, методистів на об'єктах практики та студентів-практикантів. Проводить установчі та підсумкові конференції, методичні наради з іншими методистами з теоретико - методичних питань практики. Здійснює методичне керівництво та контроль за проведенням практики методистами, викладачами кафедри, студентами-практикантами (аналізує ведення документів планування та обліку, проведення студентами занять, спортивно-масових заходів та ін.). Проводить захист практики. Протягом першого тижня після закінчення практики складає та розглядає на засіданні кафедри звіт про практику. Звіт здається керівнику практики від університету.

5.2. Функціональні обов'язки методиста від кафедри

Організовує та контролює роботу студентів з усіх розділів програми практики. Надає студентам допомогу в складанні документів планування, обліку та звітності. Перевіряє та затверджує плани роботи студентів.

Організовує педагогічний контроль, обговорення та оцінку занять, проведених кожним студентом. Проводить методичні заняття з бригадою практикантів.

Забезпечує підготовку студентів до захисту. Разом з методистами на об'єкті практики складає характеристику на студентів.

5.3. Функціональні обов'язки методиста на об'єкті практики.

Знайомить студентів з документами планування, звітності та іншими навчально-методичними матеріалами.

Контролює явку студентів-практикантів для проведення занять згідно розкладу. Надає методичну допомогу студентам під час проведення лекцій, практичних занять.

Надає допомогу студентам у виконанні розділів програми практики згідно з їх індивідуальними планами. Бере участь у захисті практики студентами.

5.4. Обов'язки студента в період проходження стажування

Під час проходження стажування у ЗВО студент **зобов'язаний**:

1. Дотримуватись режиму навчального закладу та його вимог.
2. Брати активну участь у настановних та підсумкових конференціях.
3. Ознайомитися з документацією кафедри й викладача навчального закладу (навчальним планом спеціальності, графіком навчального процесу, індивідуальним планом викладача, робочими програмами, календарним планом, планами занять та ін.).
4. Знати вимоги, що ставляться до заповнення документації.
5. Планувати свою діяльність і відобразити її в індивідуальному плані.
6. Відвідувати заняття викладача – методиста, проведені ним протягом практики. Спостерігати за діяльністю викладача – методиста й фіксувати результати в щоденнику практики. Проводити аналіз занять.
7. Надавати допомогу викладачу – методисту :
  - в оформленні наочності, підготовці дидактичного матеріалу з дисципліни;
  - перевірки тестів, контрольних завдань тощо;
  - у проведенні поточного контролю, атестації студентів;
  - у виконанні доручень кафедри;
  - в організації поза аудиторної роботи зі студентами.

6. Підготовка до практики

У перший день практики у приміщенні МНУ (факультет фізичної культури та спорту корпус № 11) проходить установча конференція, де визначається мета і завдання практики, її зміст, графік роботи, затверджується форма звітності, вирішуються організаційні питання.

До стажування у ЗВО допускаються студенти, які успішно склали екзамени та заліки, прослухали інструктаж з техніки безпеки .

7. Зміст практики

1. Весь робочий день студенти знаходяться на місці практики. У перший день практики з 8.30:
  - проводиться установча конференція студентів - практикантів у приміщенні МДУ (факультет фізичної культури та спорту корпус № 11);

- керівник практики від факультету фізичної культури згідно з наказом оголошує студентам бази практик та керівників від кафедр;
- під керівництвом керівника практики від кафедри студенти знайомляться з місцем практики;
- студенти - практиканти вивчають графік роботи місця практики;
- вивчають спортивну базу місця практики;
- складають план роботи практики.

2.Надалі студенти працюють згідно затвердженого плану роботи, що включає такі розділи:

А.Організаційна робота.

Б.Навчальна робота.

В.Виховна робота.

Г.Підвищення науково-методичного рівня.

3.Кожного тижня студенти - практиканти надають керівнику практики плани-конспекти лекційних та практичних занять для затвердження та іншу звітну документацію для перевірки.

4.За тиждень до закінчення практики студенти надають звітну документацію методисту.

5.В останній день практики студенти-практиканти звітують про проходження практики на засіданні кафедри, де отримують характеристику затверджену завідувачем кафедри.

6.Через тиждень після закінчення практики проводиться заключна конференція, де підводяться підсумки практики. Кожен студент має можливість висловити свою думку щодо проходження практики та її поліпшення.

8. ВИМОГИ ДО ЗВІТНОСТІ

Після закінчення практики практикант подає на кафедру наступні документи:

- 1.Індивідуальний план роботи студента – практиканта з помітками про виконання кожного виду роботи та оцінкою за підписом методиста та викладача – консультанта.
- 2.Конспекти лекцій із рецензією викладача – консультанта або методиста.
- 3.Конспекти практичних занять із рецензією викладача – консультанта.
- 4.Аналіз відвідуваного заняття (не менше 3) студентів – практикантів.
- 5.План та протокол проведення виховних та навчальних заходів зі студентами.
- 6.Звіт щодо виконання індивідуального плану роботи магістра – практиканта.

Звіт повинен відповідати наступним правилам оформлення:

- 1.Обсяг звіту складає довільну кількість сторінок комп'ютерного набору. До загального обсягу входять титульна сторінка, план, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел та додатки.
- 2.Текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А-4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього – 20мм, лівого – 30мм, правого-10мм.
- 3.Титульна сторінка оформляється за встановленою формою

9.Форми та методи контролю

Поточний контроль

Керівники практики контролюють хід практики, відвідуючи лекції та практичні заняття, що проводять студенти.

Підсумковий контроль

В останній день практики підводяться підсумки проходження практики на засіданні кафедри, де методист, який працював із студентами, дає характеристику роботі студентів під час проходження практики. В цей день студенти також надають свою звітну документацію керівнику практики, який назначає день захисту педпрактики. На підсумковій конференції підводяться підсумки практики, студенти та керівники практики оцінюють проходження практики та висловлюють побажання щодо її поліпшення.

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання включені до програми стажування у ЗВО для того, щоб студенти здобули під час проходження практики вміння та навички самостійного вирішення виробничих, наукових та організаційних завдань.

Студенти отримують індивідуальні завдання під час настановної конференції. Індивідуальні завдання носять характер наукових проблем теорії та методики фізичного виховання.

10. Розподіл балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА А ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

11. Рекомендована література

Базова

1. Теория и методика физического воспитания / Под ред. Б.А. Ашмарина. – М.: Просвещение, 1990. – 287 с.
2. Холодов Ж.К. Теория и методика физического воспитания / Ж.К. Холодов, В.С. Кузнецов. – М.: Академия, 2001. – 480 с.
3. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1: у 2 частинах / Б.М. Шиян. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 272 с.
4. Матвеев Л.П. Теория и методика физической культуры / Л.П. Матвеев. – М.: Физкультура и спорт, 1991. – 543 с.
5. Шамардіна Г.М. Основи теорії та методики фізичного виховання / Г.М. Шамардіна. – Дніпропетровськ: Пороги, 2007. – 425 с.
6. Теория и методика физического воспитания : учеб. для студ. вузов физ. воспитания и спорта : в 2 т. / ред. Т. Ю. Круцевич. – К. : Олимпийская литература, 2003.
7. Шиян Б.М. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті / Б.М. Шиян, О.М. Вацеба. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. – 276 с.
8. Круцевич Т.Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания / Т.Ю. Круцевич. – М.: Физическая культура и спорт, 1999. – 232 с.
9. Гужаловский А.А. Основы теории и методики физической культуры / А.А. Гужаловский. – М.: Физическая культура и спорт, 1986. – 366 с.
10. Іващенко В.П., Безкопильний О.П. Теорія і методика фізичного виховання. – Черкаси: ЦНТЕІ, 2005. – Ч. 1. – 263 с. – Ч. 2. – 239 с.

11. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 5-9 класи (варіативні модулі). – К.: МОН України, 2009.
12. Програма з фізичної культури для основної та спеціальної медичних груп загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи. – Харків: Ранок, 2006. – 128 с.

Додаткова:

1. Лях В.И. Координационные способности школьника / В.И. Лях // Физическая культура в школе. – 2000. – №4. – С. 6-13.
2. Лях В.И. Координационные способности школьника / В.И. Лях // Физическая культура в школе. – 2000. – №5. – С. 3-10.
3. Лях В.И. Скоростные способности: основы тестирования и методики развития / В.И. Лях // Физическая культура в школе. – 1997. – №3. – С. 2-8.
4. Папуша В.Г. Фізичне виховання школярів: форми, зміст, організація / В.Г. Папуша. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2006. – 192 с.

Довідникова література.

1. Краткий русско-украинский словарь по физической культуре и спорту.
Короткий російсько-український словник з фізичної культури та спорту. Укладач:
Диновський Д.М. Київ: „Просвіта”, 1993. – 20